

D.C. GEIJSKES, EEN KORTE LEVENSBESCHRIJVING

Dirk Cornelis Geijskes werd op 16 mei 1907 geboren te Kats, Zuid-Beveland. Hij zat op school in resp. Zoelmond, Berlicum en 's Hertogenbosch. Reeds op jonge leeftijd kwam hij in aanraking met libellen door een oproep van M.A. Lieftinck in "de Levende Natuur".

In dit tijdschrift verscheen in 1928 ook het eerste artikel van Geijskes, getiteld: "De Levenswijze en Ontwikkeling van Lestes viridis Vanderl.". Hierin beschrijft hij het paringsgedrag, de wijze van eiafzetting en de ontwikkeling van de larven van deze soort. Aan zijn nauwkeurige observaties en gedetailleerde beschrijvingen en tekeningen van deze soort is sindsdien niet veel nieuwe kennis meer toegevoegd. Een jaar later werd dit artikel gevolgd door een vergelijkbare beschrijving van Sympecma fusca Vanderl. (Geijskes, 1929). In 1926 ontdekte Geijskes in Berlicum een nieuwe vindplaats van Aeshna viridis; dit is nog steeds de zuidelijkste vindplaats van deze soort (Geijskes, 1931). Andere publicaties verschenen in 1932 over de Aa in Noord-Brabant, in 1937 over vangsten van Sympecma fusca, Erythromma viridulum en Ischnura pumilio en in 1938 over de insectenfauna van de Kagerplassen.

In 1928 ving Geijskes zijn biologiestudie in Leiden aan, een studie die uiteindelijk leidde tot een promotie magna cum laude in Basel. Zijn eerste buiten-europese reis maakte hij in 1931 naar Trinidad, voor de Venezolaanse kust. De neotropen en hun rijke libellenfauna bleven hem echter boeien: van 1938 tot 1965 verbleef Geijskes in Suriname, waar hij aanvankelijk onderzoek deed aan planteziekten. Later werd hij directeur van het "Surinaams museum". In deze jaren heeft hij een belangrijke bijdrage geleverd aan de kennis over Suriname, zowel op het gebied van de entomologie en malacologie alsook op dat van de archaeologie en etnografie.

Tijdens zijn Surinaamse periode kwam Geijskes regelmatig met verlof naar Nederland; dan bleek dat hij ook in de Nederlandse libellenfauna nog steeds geïnteresseerd was. In 1948 beschreef hij vondsten van Lestes barbarus, Anax imperator en Sympetrum fonscolombii in de Noordhollandse

duinplassen. In 1949 verschenen een artikel over de insecten van Terschelling en een publicatie waarin de libellenfauna van de Noordhollandse duinen vergeleken wordt met die van de Nederlandse en Duitse waddeneilanden.

In 1965 kwam Geijskes terug naar Nederland en werd conservator van de afdeling Odonata en kleine insecte-orde van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden. Na zijn pensionering bleef hij doorgaan met het bewerken van materiaal, vooral wat betreft Odonata en Trichoptera. Enkele nieuwe Nederlandse libellenwaarnemingen werden gepubliceerd in 1969, van Terschelling, en in 1978, van Meijndel en omgeving. Zijn ongetwijfeld belangrijkste bijdrage tot het libellenonderzoek is het standaardwerk "de Libellen van Nederland", dat hij samen met Jan van Tol schreef en dat in 1983 verscheen.

Een volledige lijst van publicaties tot 1972 van Dirk Cornelis Geijskes verscheen destijds in Odonatologica in het artikel van P. Wagenaar Hummelinck ter gelegenheid van de 65ste verjaardag van Geijskes. De 122 daar genoemde titels hebben voor een groot deel betrekking op Suriname. Ongeveer één derde van zijn publicaties is van odonatologisch belang. Een overzicht van de publicaties die op de Nederlandse libellenfauna betrekking hebben volgt hieronder.

1928. De Levenswijze en Ontwikkeling van Lestes viridis Vanderl. De Levende Natuur 33 (1):17-24, (2):48-52, (3):85-90, 15 fig.
1929. Een Juffertje uit Oisterwijk. Sympetma fusca Vanderl., hare Levenswijze en Ontwikkeling. De Levende Natuur 34 (4):139-143, (5):179-187, 11 fig.
1931. Over het Voorkomen van Aeschna viridis Eversm. in ons Land (Odonata). Entomologische Berichten 8 (178):209-213.
1932. Aantekeningen over de Entomofauna van het Riviertje de Aa in Noord-Brabant. Tijdschrift voor Entomologie 75 (Suppl.):194-201.
1937. Nieuwe en Zeldzame Neuropteroidea voor de Nederlandse Fauna. Tijdschrift voor Entomologie 80:lix-xxiii.
1938. Over de Insectenfauna van de Kagerplassen en Omgevende Wateren. Tijdschrift voor Entomologie 81:14-34, 1 fig., pl. 1 excl.
1948. Drie Merkwaardige Libellensoorten van de Noordhollandse Duinplassen. Entomologische Berichten, Amsterdam 12 (285):297-298.
1949. Odonata van de Noordhollandse duinen en van de Waddeneilanden.

- , Entomologische Berichten 12 (288):349-352.
1949. (& J. Doeksen). Nieuwe Gegevens over de Insectenfauna van Terschelling. Tijdschrift voor Entomologie 90:16-34, pl. 1 excl.
1969. Odonata, Neuroptera en Trichoptera van Terschelling, met enkele Aanvullingen van andere Waddeneilanden. Zoölogische Bijdragen 11:8-14.
1969. Aanvullingen op de Neuropteroidea van Goeree-Overflakkee. Entomologische Berichten, Amsterdam 29 (7):127-130.
1978. Libellen (Odonata) van Meijndel en Omgeving. Fauna van de Wateren in Meijndel, IV. Zoölogische Bijdragen 23:126-136.
1983. (& J. van Tol). De Libellen van Nederland. KNNV, Hoogwoud. 368 pp., 539 fig., 8 pl. incl.

Marian Verdonk, Floraliaalaan 47, 1402 NJ Bussum

